

toga izvodi ni na koji način ne će slijediti. No to je možda rečeno protiv drugih, a ne protiv Platona; Platon, naime, ni na kojem mjestu ne spominje *dobro* i *biti dobar*.

U 8. poglavlju <Aristotel> ima: «Jasno je, dakle, da uzrok ideja (kako neki običavaju nazivati: ideje), ako postoji što takvo mimo pojedinačnog, ništa ne koristi za nastajanje i za supstancije»; – to je potpuno neistinito. Ideje jesu nužne u onom napredovanju o kojem smo poučili. Ne bi nastala forma čovjeka u materiji da ta forma ne postoji prije u sjemenu, u toplini, dahu, u naravi, u duši, u univerzalnoj duši, u umu tvorcu. Neistinito je, dakle, da one nisu korisne, jer su nužne; i nije istinito ono što slijedi: »jasno je da nema potrebe da se ideju postavi kao predložak.« Jer da nije prije postojao predložak ili forma ili razlog čovjeka u onome što smo rekli, čovjek nikada ne bi nastao.

A to također piše u 13. poglavlju: »Uopće se događa, ako je čovjek supstancija i sve ono što se tako zove, da ništa od onoga što je u pojmu ne će biti ničija supstancija, niti će išta od toga postojati odvojeno, niti u drugome.« Kaže <ovo>, kako ja uistinu mogu tumačiti: Ako postoje ideje, niti rod, niti razlika, niti vrsta, koji se uzimaju u definiciji, ne će biti supstancije. Zašto to? Ne navodi nikakav razlog, niti ga može navesti; koja je to, naime, konsekvencija: Postoje ideje, dakle vrsta nije supstancija? Zatim je istinito: »da ništa od onog što postoji univerzalno nije supstancija«³⁵ – [335] ako se pod onim što postoji, *ὑπαρχόντων*, podrazumijeva *σημαινομένων* ili *λεγομένων*, ono što znači ili se govori, kakvo je ovo naše univerzalno, sakupljeno iz pojedinačnog, koje ili nije ništa ili nešto potonje; a ako se *ὑπαρχόντων*, shvaća

³⁵ Usp. također: ARIST. *Metaph* 1040b.26.